

Dr. Fövényi József – Dr. Soltész Gyula – Dr. Kocsis Győző

Inzulinnal kezelték kézikönyve

Inzulinnal kezelt diabéteszeseknek
és diabétesz edukátoroknak

 ORVOSI SZAKKÖNYVEK

© Dr. Fövényi József – Dr. Soltész Gyula – Dr. Kocsis Győző, 2018, 2022
© SpringMed Kiadó, Print 2018, E-book 2022

Lektor: Prof. dr. Jermendy György

Dr. Fövényi József – Dr. Soltész Gyula – Dr. Kocsis Győző:
Inzulinnal kezelték kézikönyve
Inzulinnal kezelt diábeteszeseknek és diábeteszes edukátoroknak SpringMed, 2018

Print HU-ISBN 978-963-9695-23-8
E-book ISBN 978-615-6337-42-9

Minden kiadói jog fenntartva.
A SpringMed Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének tagja.

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. Böszörményi Nagy Klára
Tipográfia és borítóterv: Németh János
Tördelés: Németh János
Terjesztés: Végh Rita

Tartalomjegyzék

Előszó	7
Bevezetés	9
1. CUKORBETEGSÉG ÉS INZULINKEZELÉS FELNŐTTKORBAN	
(Dr. Fövényi József)	11
1.1. A cukorbetegségről dióhéjban	13
1.1.1. Az 1-es típusú cukorbetegség	13
1.1.2. A 2-es típusú cukorbetegség	14
1.1.3. A LADA	15
1.1.4. Terhességi diabétesz	15
1.1.5. Monogénes diabétesz	15
1.2. A cukorbetegség tünetei	16
1.3. A vércukorszint szabályozása és az inzulin	17
1.3.1. Mi az inzulin?	18
1.4. A cukorbetegség szövődményei	20
1.4.1. Korai szövődmények	20
1.4.1.1. Mi a hipoglikémia?	20
1.4.1.2. Mi a hiperglikémia?	21
1.4.2. Melyek a cukorbetegség késői szövődményei?	22
1.4.2.1. Nagyrészövődmények (makroangiopátia)	22
1.4.2.2. Kisérészövődmények (mikroangiopátia)	23
1.4.2.3. Miért lépnek fel a cukorbetegség késői szövődményei?	25
1.4.2.4. Törvényszerű-e a késői szövődmények bekövetkezése?	26
1.5. Milyen anyagcsere-mutatók tekinthetők ideálisnak cukorbeteg esetében?	28
1.6. Megelőzhető-e a cukorbetegség?	30
1.7. A cukorbetegség kezelése	31
1.7.1. Vércukorcsökkentő tabletták (orális antidiabetikumok)	31
1.7.2. Az inzulinkezelés története	32
1.7.3. Mikor kell elkezdni az inzulinkezelést?	36

1.8.	Inzulinkezelés felnőttkorban	38
1.8.1.	Milyen inzulinkészítményekkel rendelkezünk?	38
1.8.2.	Hova és miként adják az inzulininjekciót?	41
1.8.3.	A vércukor-önellenőrzés	44
1.8.3.1.	A vércukor-önellenőrzéshez szükséges eszközök	44
1.8.3.2.	Hogyan végezzük a vércukor-önellenőrzést?	46
1.8.4.	Inzulinadagolási formák, „inzulinrezsimek”	47
1.8.4.1.	Nappal tabletta (esetleg + GLP-1 analóg injekciós készítmény) plusz éjjel inzulin adása – „kombinált kezelés”	47
1.8.4.2.	Napi kétszeri inzulinadás	49
1.8.4.3.	Reggel kevert, vacsora előtt gyorshatású, lefekvés előtt NPH inzulin adása	52
1.8.4.4.	Intenzív inzulinkezelés.	52
1.8.4.5.	Az E-napló vezetése és a Dcont.hu által nyújtott lehetőségek.	59
1.8.4.6.	Folyamatos szöveti glukóz-monitorozás (Continuous Glucose Monitoring: CGM)	59
1.8.4.7.	Szükséges-e a vizeletaceton vizsgálata a vércukor-önellenőrzés birtokában?	61
1.8.5.	Diéta és inzulinkezelés.	61
1.8.6.	Inzulinkezelés és fizikai aktivitás	64
1.8.7.	Az inzulinhatást módosító speciális problémák	65
1.8.7.1.	A szervezet inzulinérzékenységének napszakos változása	65
1.8.7.2.	A hajnali jelenség	66
1.8.7.3.	Alkony-jelenség	66
1.8.7.4.	Somogyi hatás	66
1.8.7.5.	A cukorbeteg nő speciális problémái	67
1.8.7.6.	Inzulinkezelés speciális helyzetekben	69
1.8.7.7.	Inzulinkezelés és munkavállalás.	71
1.8.7.8.	Inzulinkezelés és gépkocsivezetés	71
1.8.8.	Az inzulinkezelés kockázatai.	72
1.8.8.1.	Lipoatrófia, lipohipertrófia	72
1.8.8.2.	Valódi inzulinallergia.	73
1.8.8.3.	Inzulinkezelés alatti testsúlygyarapodás	73
2.	INZULINKEZELÉS GYERMEKKORBAN (Dr. Soltész Győző)	75
2.1.	Bevezetés	77
2.2.	Diabétesz korcsoportonként	79
2.2.1.	A diabéteszes csecsemő és kisgyermek	79

2.2.2.	A kisiskolás korú diabéteszes gyermek	80
2.2.3.	A serdülőkorú diabéteszes	80
2.2.4.	A diabéteszes fiatal	80
2.3.	Az inzulinigény változása	81
2.3.1.	Általános szempontok	81
2.3.2.	Speciális szempontok	82
2.3.3.	Az inzulín beadására használt eszközök	82
2.3.4.	Az inzulín beadásának helyei	83
2.4.	Az inzulín beadásával kapcsolatos problémák és inzulínfelszívódási zavarok	85
2.4.1.	Az inzulín beadásával kapcsolatos problémák	85
2.4.2.	Az inzulín felszívódását befolyásoló tényezők	86
2.5.	Diabétesz és inzulínkezelés kontroll	87
2.5.1.	Vércukor-önellenőrzés, mint az inzulínkezelés elengedhetetlen előfeltétele	87
2.5.2.	A minimálisan invazív folyamatos szövetszövetközi glukózmérés	88
2.5.3.	Vizeletvizsgálat tesztsíkkal	88
2.5.4.	Milyen anyagcseremutatók tekinthetők ideálisnak?	90
2.6.	Inzulínadagolási formák, „inzulínrezsimek”	91
2.6.1.	Napi két alkalommal adott gyárilag előkevert inzulín	91
2.6.1.1.	Miképpen kell értékelni a vércukormérési eredményeket?	92
2.6.2.	Intenzív inzulínkezelés	93
2.6.2.1.	Intenzív inzulínkezelés napjában háromszor adott gyorshatású és egyszer-kétszer adott NPH bázisinzulinnal	94
2.6.2.2.	Intenzív inzulínkezelés naponta háromszor, a főétkezések előtt alkalmazott ultragyors hatású inzulín-analóggal és egyszer-kétszer adott glargin vagy kétszer adott detemir bázisinzulinnal	94
2.6.2.3.	Miképpen kell értékelni a vércukormérések eredményeit?	95
2.6.2.4.	Esetenkénti vércukor-korrekció	96
2.6.3.	Intenzív inzulínkezelés inzulínpumpával	96
2.6.3.1.	Általános tudnivalók	96
2.6.3.2.	Csecsemő és kisgyermek, kisiskolás gyermek	98
2.6.3.3.	Kisgyermek- és kisiskolás kor	99
2.6.3.4.	Serdülőkor	100
2.6.3.5.	A gyermekkori (<18 év) pumpakezelés a betegbiztosító (NEAK) által elfogadott javallatai (2017. november)	100
2.6.3.6.	A pumpa újrarendelhetőségének feltételei	101

2.7. További néhány kérdés	102
2.7.1. Hipoglikémia	102
2.7.1.1. A hipoglikémia tünetei	102
2.7.1.2. Hipoglikémiára hajlamosító körülmények	103
2.7.1.3. A hipoglikémia kezelése	103
2.7.2. Inszulinkezelés lázas, hurutos megbetegedések esetén	104
2.7.3. Páciens-edukáció	104
2.7.4. Biztonság	104
3. AZ INZULINPUMPA-KEZELÉS (Dr. Kocsis Győző)	105
3.1. Mi az inzulinpumpa-terápia?	107
3.2. Az inzulinpumpa-kezelés általános feltételei	107
3.2.1. Mikor és kinek ajánljuk ezt a kezelési formát?	108
3.2.2. Mit várunk a betegtől?	108
3.3. A pumpahasználat indikációi	109
3.4. A pumpakezelés előnyei és hátrányai	110
3.4.1. A pumpakezelés előnyei	110
3.4.2. Milyen hátrányai vannak az inzulinpumpának?	111
3.5. A bázis beállítása	112
3.5.1. A bázisütem meghatározása	112
3.5.2. A bázisráta beállítása	113
3.6. A bólus beállítása	115
3.6.1. Az étkezési bólus meghatározása	115
3.6.2. A korrekciós bólus meghatározása	117
3.7. Speciális helyzetek kezelése	118
3.7.1. Hipoglikémia	118
3.7.2. Hiperglikémia, diabéteszes ketoacidózis	120
3.7.3. Sport, rendszeres testmozgás	121
3.8. Táv- vagy E-vizitek pumpakezelés során	122
4. DIABÉTESZ-LEXIKON – ORVOSI KIFEJEZÉSEK GYŰJTEMÉNYE	123

Előszó

A vércukorcsökkentő készítmények sorában évtizedeken keresztül csak az inzulin állt rendelkezésünkre – még néhány év, és felfedezésének 100. évfordulóját fogjuk ünnepelni. Az utóbbi években a diabetológia terápiás fegyvertára ugrásszerűen bővült. Hazánkban 2004 óta harmincegy új antidiabetikum forgalomba hozatalára került sor (ez a szám természetesen tartalmazza pl. a kombinációs készítményeket is). Az új, korszerű készítmények a betegek egy részében lehetővé teszik az inzulinterápia későbbi bevezetését, illetve több beteg esetében alkalmazunk bázisinzulin-kezelést, vagy pedig bázisinzulin-analóg és GLP-1 analóg fix kombinációját.

Az inzulinkezelés ma is a diabétesz terápiájának alapvető összetevője, az inzulin napjainkban is az egyetlen életmentő, illetve sok beteg esetében az élet fenntartásához nélkülözhetetlen antidiabetikum. Neves amerikai diabetológusok az inzulin helyét a nők ruhatárában alapvető helyet elfoglaló „kis rövid, elegáns fekete ruhához” hasonlították – ez utóbbi számunkra leginkább a 25 éve elhunyt Audrey Hepburn alakításaiból lehet ismerős.

A Magyar Diabétes Társaság vizsgálatának eredményei szerint 2001 és 2014 között a vércukorcsökkentő készítményt kiváltó cukorbetegek száma 71%-kal emelkedett, ugyanakkor az ellátórendszer nem bővült. A betegek számára történő információátadás egyéb formáinak jelentősége tehát még hangsúlyozottabbá vált.

Nagyon fontosnak tartom „A cukorbetegségről dióhéjban” című fejezetben a LADA és a monogén diabétesz bemutatását. A javuló diagnosztikus lehetőségek egyre több beteg esetében vezetnek e kórképek felismeréséhez, és pl. a monogén diabéteszben szenvedők egy részének esetében elkerülhetővé teszik a feleslegesen alkalmazott inzulinkezelést.

Érthetően és világosan mutatja be a könyv a szervezet inzulinérzékenységének napszaki változásait, külön is utalva a hajnali, illetve az alkonyjelenségre, valamint az utazás során figyelembe veendő speciális szempontokra.

A könyv értelemszerűen a legrészletesebben az inzulinkezelés különböző, napjainkban is egyre bővülő lehetőségeit mutatja be, külön kitérve az egyre szélesebb körben alkalmazott pumpakezelés sajátosságaira. Kiemelkedően fontos kérdésről van szó, sem a diabetológusoknak, de sajnos a szakápolóknak sincs elegendő idejük az egyre bővülő ismeretek betegeinknek történő átadására – a könyv e tekintetben is hiánypótlónak számít. Bátran ajánlom e könyvet az inzulinkezelt betegek mellett szakápolók, dietetikusok, sőt orvosok számára is.

Budapest, 2018. március 12.

Prof. dr. Kempler Péter
az MDT elnöke

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

Bevezetés

A cukorbetegségről legalább kéttucat, magáról az inzulinkezelésről is több betegoktató kiadvány jelent meg az elmúlt negyed század során, úgyhogy a betegségüket jobban megismerni akaró, annak kezelését jobbitani óhajtó hazai diabéteszesek rendelkezésére mindig újszólván napra készen álltak a különböző kiadványok. Jelen könyv első kiadása elfogyott, ugyanakkor az inzulinnal kezelt cukorbetegek száma rohamosan nő, ezzel párhuzamosan pedig új inzulinkészítmények sora jelent meg. Ez tette aktuálissá könyvünk második kiadásának megjelentetését.

A diabetológiai kutatások üteme az elmúlt 10 év során felgyorsult. Ennek eredményeként új vércukorcsökkentő tabletták és nem inzulin jellegű injekciós készítmények sora vonult be a terápiába, és jelentős előrelépésnek vagyunk tanúi az új inzulinkészítmények és az inzulinadagoló pumpák, továbbá a folyamatos szöveti glukóz-monitorozás eszközei területén is.

Egyre erősebbé válik annak az evidenciának az elismerése, hogy voltaképp az inzulinnal – ugyanúgy, mint a diétával, vércukorcsökkentő tablettákkal, életmód-változtatással – nem az orvos és az egészségügyi dolgozó kezeli a beteget, hanem a tőlük kapott útmutatások nyomán a beteg kezeli önmagát. Ő az, aki tartja (vagy nem tartja) a diétát, előírás szerint beszedi (vagy nem szedi) a gyógyszereket, a szükséges gyakorisággal méri (vagy nem méri) a vércukrát, és megfelelő adagban és napi elosztásban adja (vagy nem adja) magának az inzulininjekciókat. Ha kiszámoljuk, hogy egy magas szintű, korszerű diabetológiai szakgondozásban részesülő, inzulinkezelés alatt álló felnőtt 1-es vagy 2-es típusú cukorbeteg évente átlagban négyszer látogatja meg gondozó orvosát (gyermekek esetében ez nagyobb gyakoriságot jelent), és egy-egy viziten belül jó, ha maximum 15 percet töltenek az anyagcsere-vezetéssel, a vércukrok és az inzulinadagolás átbeszélésével, ez évente egy teljes órát tesz ki. Az év hátramaradó 8759 órájában a cukorbetegnek mindent többnyire egyedül, saját ismeretei, vércukormérései, kalória- és szénhidrátszámításai, stb. alapján kell cselekedni.

Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az inzulin – mint a szervezet számára legfontosabb hormon – folyamatos pótlása (szubsztitúciója) minden gyógyszeres kezelésnél bonyolultabb tevékenység. E ténykedést egy egészségügyi képzésben nem részesült, tehát laikus ember kényszerül folyamatosan végezni abban a tudatban, hogy egyrészt élete végéig tennie kell a dolgát, másrészt a tevékenység eredményességétől függ életminősége, életkilátásai, a késői szövődmények elkerülésének lehetősége. Hogy ennek a feladatnak egy önmagát inzulininjekciókkal kezelő cukorbeteg megfelelhessen, és ez ne

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

jelentsen elviselhetetlen terhet a számára, olyan minőségű és mennyiségű ismeretekkel szükséges ellátni, amivel egy alapellátásban működő házi orvos, de még a legtöbb nem belgyógyász szakorvos sem rendelkezik.

Miután ma Magyarországon a tanfolyamok keretében folyó cukorbetegképzés feltételei nem biztosítottak, számos korábbi kiadvány után e munka kívánja e hézagpótló feladatot betölteni.

Ennek megfelelően jelen munka keretében részletes útmutatást kívánunk nyújtani az inzulininjekciós kezeléssel élő, egyre nagyobb számú 2-es típusú cukorbeteg, az intenzív inzulinkezelés valamely változatát alkalmazó 1-es és egyre több 2-es típusú diabéteszes, több mint 2500 gyermek, és az inzulinpumpát használó néhány száz felnőtt, valamint kb. 1500 14 év alatti 1-es típusú cukorbeteg számára azzal a céllal, hogy képessé váljanak az inzulinkezelés roppant bonyolult feladatát elsajátítani és megoldani.

Őszintén bízunk benne, hogy törekvésünk nem lesz hiábavaló. Jó olvasást és ismeretszerzést kívánunk!

2018 februárjában

A szerzők

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

1. Cukorbetegség és inzulinkezelés felnőttkorban

Dr. Fövényi József

- 1.1. A cukorbetegségről dióhéjban
 - 1.1.1. Az 1-es típusú cukorbetegség
 - 1.1.2. A 2-es típusú cukorbetegség
 - 1.1.3. A LADA
 - 1.1.4. Terhességi diabétesz
 - 1.1.5. Monogénes diabétesz
- 1.2. A cukorbetegség tünetei
- 1.3. A vércukorszint szabályozása és az inzulin
 - 1.3.1. Mi az inzulin?
- 1.4. A cukorbetegség szövődményei
 - 1.4.1. Korai szövődmények
 - 1.4.2. Melyek a cukorbetegség késői szövődményei?
- 1.5. Milyen anyagcsere-mutatók tekinthetők ideálisnak cukorbeteg esetében?
- 1.6. Megelőzhető-e a cukorbetegség?
- 1.7. A cukorbetegség kezelése
 - 1.7.1. Vércukorcsökkentő tabletták (orális antidiabetikumok)
 - 1.7.2. Az inzulinkezelés története
 - 1.7.3. Mikor kell elkezdeni az inzulinkezelést?
- 1.8. Inzulinkezelés felnőttkorban
 - 1.8.1. Milyen inzulinkészítményekkel rendelkezünk?
 - 1.8.2. Hova és miként adják az inzulininjekciót?
 - 1.8.3. A vércukor-önellenőrzés
 - 1.8.4. Inzulinadagolási formák, „inzulinrezsimek”
 - 1.8.5. Diéta és inzulinkezelés
 - 1.8.6. Inzulinkezelés és fizikai aktivitás
 - 1.8.7. Az inzulinhatást módosító speciális problémák
 - 1.8.8. Az inzulinkezelés kockázatai

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

1.1. A cukorbetegségről dióhéjban

Ma Magyarországon kb. 720.000 ismert, kb. 150.000 még fel nem ismert nem cukorbeteg él, és 300-400.000-re tehető azon egyének száma, akik a betegség „előstádiumában”, az ún. *csökkent glukóztolerancia* állapotában vannak. A betegség tehát durván az összlakosság 12-13%-át érinti.

A cukorbetegség – orvosi szakkifejezéssel *diabetes mellitus* – összetett anyagcsere-zavar, melynek legszembetűnőbb jele a vércukorszintek megemelkedése. Két fő típusát és több altípusát ismerjük. Ezúttal csupán az 1-es, a 2-es típusú, a fiatal felnőttkorban kezdődő LADA, a terhességi (gesztációs) és a monogénes (MODY) diabéteszt tárgyaljuk.

1.

1.1.1. Az 1-es típusú cukorbetegség

Az 1-es típusú cukorbetegség elsősorban a gyermekkorban (valamint tizenéves és kora felnőtt korban) lép fel, többnyire viharos tünetekkel. Csupán ritkán öröklődik és a betegség kialakulásának oka az, hogy egy ún. autoimmun folyamat keretében a szervezet elpusztítja saját inzulintermelő sejtjeit, amely miatt e betegeket feltétlenül inzulininjekciókkal szükséges kezelni. Speciális vizsgálatokkal az IA2, az ICA, a GADA antitestek kimutathatók, főként a betegség kezdetén. Az 1-es típusú cukorbeteg aránya kevesebb, mint az összes cukorbeteg 6-7%-a.

1-es típusú diabéteszben találkozunk az *extra labilis* (angol kifejezéssel brittle) elnevezéssel, mely alatt a rendkívüli anyagcsere-labilitást mutató cukorbetegeket értik. Az elmúlt évtizedben egyre erősödött az a nézet, mely szerint valójában nagyon ritka az extra labilis cukorbetegség, többnyire csak rosszul kezelt, illetve önmagát rosszul kezelő beteg van.

Számtalan esetben bebizonyosodik, hogy az inzulinkezelés megfelelő módosításával elmarad a kóros vércukor-ingadozás (*hipoglikémia és hiperglikémia*) okozta rosszulletek nagy része, és az állapot stabilizálható. Más esetekben viszont ez semmilyen terápiamódosítással nem érhető el, és nem mindig sikerül tisztázni, hogy mi ennek az oka: a beteg pszichés labilitása, vagy az ilyenkor mindig fennálló pszichés labilitás az anyagcsere-labilitás következménye.

Előfordul a labilitásnak egy formája, mely a beteg motiválhatatlanságára, nemtörődömiségére, illetve az inzulinnal kezelt cukorbetegséggel való együttélés-képtelenségre vezethető vissza. Egy biztos: szinte minden gyermeket vállalni kívánó 1-es típusú diabétika a terhessége során képes 6-7% alatti HbA1c-szinteket produkálni. Igaz, hogy nincs annál erősebb motiváló tényező, mint hogy valaki gyermeket akar, és egészséges gyermeket kíván a világra hozni.

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)

1.1.2. A 2-es típusú cukorbetegség

A 2-es típusú cukorbetegség korábban a 40 év feletti betegeké volt, de ma már a tizenévesek és a fiatal felnőttek körében is egyre gyakrabban találkozunk vele.

A betegség iránti hajlam erősen öröklődik, de a kórfejlődésben sokkal meghatározóbb az ún. külső, környezeti tényezők jelentősége. Ezek: a mozgásszegény életmód, a helytelen táplálkozás, a kettő eredményeként fellépő kövérség.

Az eredmény az ún. metabolikus szindróma, melynek jellemző tartozékai a hasi típusú elhízás, a szénhidrát-anyagcsere zavara, a zsíryanycsere eltérései (magasabb szérumszintű triglicerid, alacsonyabb HDL-koleszterin szintek), a vér fokozott alvadási hajlama és a mintegy 70%-ban társult magas vérnyomás (hipertónia).

Míndezt együtt más kifejezéssel *inzulinrezisztencia szindrómának, illetve kardio-metabolikus szindrómának* is nevezik, és mint ilyen már sokkal több, mint cukorbetegség: a szív- és érrendszeri kockázati tényezők együttesét, az idő előtti megrokkadás és elhalálozás veszélyét jelenti. A 2-es típusú cukorbeteg 85–90%-a rendelkezik súlyfelesleggel. Kezelésük életmód-változtatással, ezen belül diétával és fokozott fizikai aktivitással kezdődik, de nagyon hamar szükségessé válik vércukorcsökkentő tabletták adása és a korszerű felfogás szerint a tablettáknak megfelelő időben inzulinkezeléssel történő kombinálása. Az utóbbi 5 évben az inzulinkezelés bevezetése helyett mód nyílik az ún. GLP-1 analóg, nem inzulin jellegű injekciós készítmények alkalmazására is.

A 2-es típusú cukorbetegség egy folyamatosan, szinte feltartóztathatatlannul romló anyagcserezavar, és ezért egyre intenzívebben és egyre összetettebben kezelendő állapotot jelent.

Gyakorlatilag magának a cukoranyagcsereének a sokszor többféle szerrel történő kezelése mellé (egy- vagy többfajta) vérsírcsökkentő, vérnyomáscsökkentő, trombocita-aggregációgátló (véralvadásgátló) gyógyszert is kívánatos szedni és a beteget folyamatosan sokirányú orvosi és laboratóriumi ellenőrzésben részesíteni.

Az általános véleménnyel ellentétben már most és e helyütt is le kell szögeznünk: nincs enyhe és súlyos cukorbetegség. Csupán a betegség időbeli lefolyásával kell számolnunk és már a kezdeteknél is fennállnak az egészséget, sőt magát az életet veszélyeztető kockázati tényezők.

Tudnunk kell, hogy ez a típusú betegség lassan, észrevétlenül, panaszt nem okozva évtizedek alatt fejlődik ki és átlagban a diagnózis felállítása előtt 8-10 évvel kezdődik. Nem követhet el nagyobb hibát a beteg vagy az orvos, ha megnyugszik abban a hitben, hogy amennyiben nincs panasz, akkor nincs ok az aggodalomra, és hónapokat-éveket lehet várni az erélyesebb beavatkozással.

Abban az esetben viszont, ha a 2-es típusú cukorbeteg gondozó orvosával együtt mindent megtesz az optimális étkezés kialakítására, a lehető legalacsonyabbra csökkenti testsúlyát, a vércukor- és vérsírcsintjei, valamint vérnyomása a normális határokon belül mozognak, jó esélye van arra, hogy életkilátásai ne romoljanak jelentősen, sőt akár túlélje egészségére kevésbé vigyázó nem cukorbeteg kortársait.

[vissza a Tartalomjegyzékhez](#)